

Kestävän kehityksen tavoite 6 – Puhdas vesi ja sanitaatio

6 PUHDAS VESI
JA SANITAATIO

Miikka Salo

JYU.WISDOM

GRADIA

jamk | Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

poke
POHOISEN KESKI-SUOMEN
AMMATTIPISTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Lisenssiehdot

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

Diasettiin liittyvä video

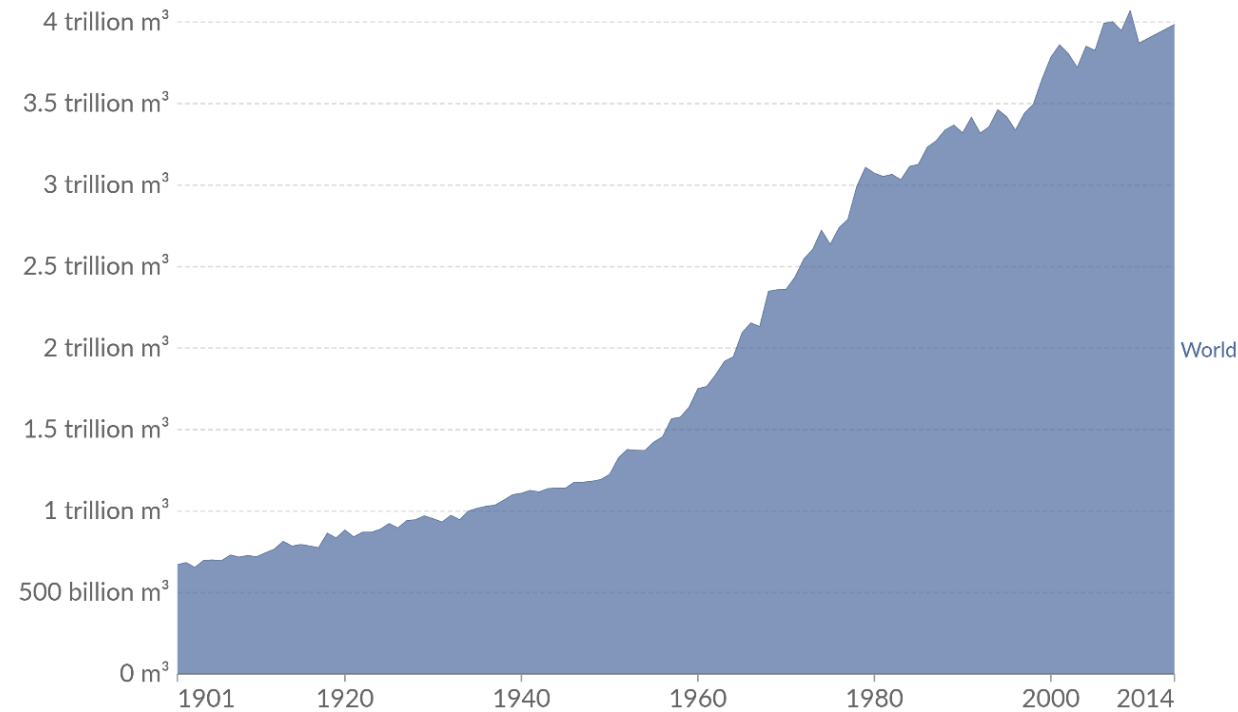
<https://m3.jyu.fi/jyumv/ohjelmat/science/muut/polku-2.0/vastuullinen-veden-kaytto-verkkototeutuksen-tallenteet/recording-13-07-2023-09.18>

Globaali makean veden käyttö 1900-2014

Global freshwater use over the long-run

Global freshwater withdrawals for agriculture, industry and domestic uses since 1900, measured in cubic metres (m³) per year.

Our World
in Data

Source: Global International Geosphere-Biosphere Programme (IGB)

OurWorldInData.org/water-use-stress • CC BY

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Tavoite 6: Puhdas vesi ja sanitaatio - Alatavoitteet

- **6.1** Varmistaa vuoteen 2030 mennessä turvallisen ja edullisen **juomaveden** saatavuus kaikille.
- **6.2** Taata vuoteen 2030 mennessä riittävä ja yhtäläinen **sanitaatio ja hygienia** kaikille ja lopettaa avokäymälät kiinnittäen erityistä huomiota naisten ja tyttöjen sekä huono-osaisten tarpeisiin.
- **6.3** Parantaa vuoteen 2030 mennessä veden laatua vähentämällä saastumista, lopettamalla kaatopaikat ja minimoimalla vaarallisten kemikaalien ja materiaalien päästöt, puolittamalla käsittelemättömän **jäteveden** määrä ja lisäämällä merkittävästi maailmanlaajuisia kierrätystä ja turvallista uudelleenkäyttöä.
- **6.4** Lisätä vuoteen 2030 mennessä merkittävästi vedenkäytön tehokkuutta kaikilla sektoreilla, varmistaa kestävä vedenotto ja makean veden riittävyys vesipulan ehkäisemiseksi sekä vähentää merkittävästi **vesipulasta** kärsivien määrää.
- **6.5** Toteuttaa vuoteen 2030 mennessä integroitu **vesivarojen hallinta** kaikilla tasoilla esimerkiksi valtioiden välisellä yhteistyöllä tarpeen mukaan.
- **6.6** Suojella ja ennallistaa vuoteen 2020 mennessä vesistöihin liittyviä **ekosysteemejä**, kuten vuoria, metsiä, kosteikkoja, jokia, pohjavesiä ja järviä.
- **6.a** Laajentaa vuoteen 2030 mennessä kansainvälistä yhteistyötä ja valmiuksien kehittämiseen liittyvää **tukea kehitysmaille** veteen ja sanitaatioon liittyvissä toimenpiteissä ja ohjelmissa, jotka koskevat esimerkiksi veden talteenottoa, suolanpoistoa, vedenkulutuksen tehostamista, jätevesien käsittelyä sekä kierrätys- ja uudelleenkäyttöteknologioita.
- **6.b** Tukea ja vahvistaa **paikallisyhteisöjen** osallistumista vesistöjen ja sanitaation hallinnan kehittämiseen.

Alatavoite 6.1

Varmistaa vuoteen 2030 mennessä turvallisen ja edullisen juomaveden saatavuus kaikille.

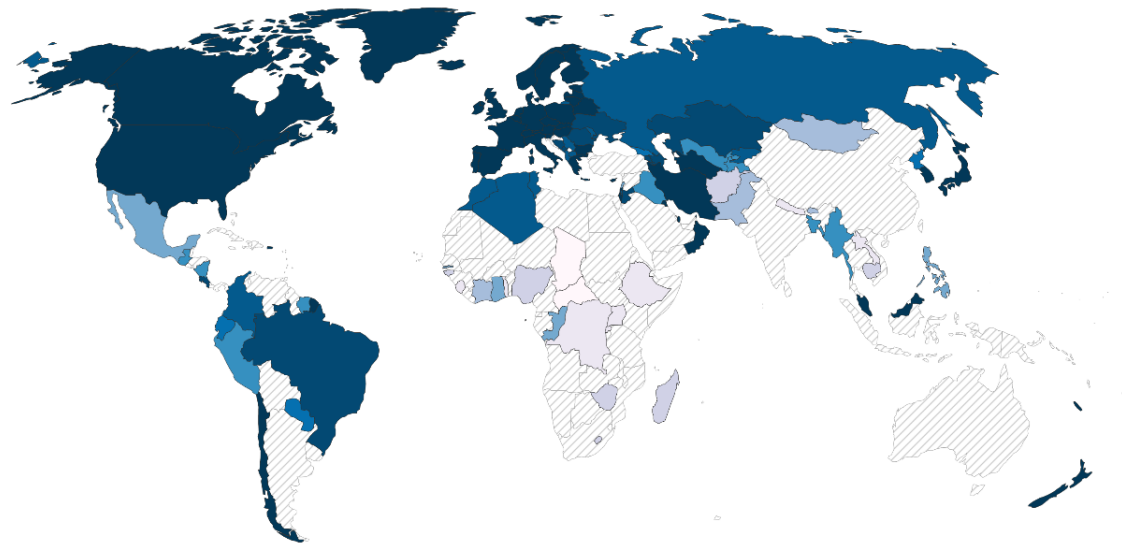
- Turvallisella juomavesipalvelulla tarkoitetaan saastumattoman, asumistiloissa sijaitsevan juomaveden saatavuutta aina tarvittaessa
- Puuttuu 2,2 miljardilta ihmiseltä

Turvallista juomavettä käyttävän väestön osuus eri maissa vuonna 2020

Share of the population using safely managed drinking water, 2020

A safely managed drinking water service is defined as one located on premises, available when needed and free from contamination.

Our World
in Data

Source: WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply, Sanitation and Hygiene (JMP) OurWorldInData.org/water-access • CC BY

Alatavoite 6.2

Taata vuoteen 2030 mennessä riittävä ja yhtäläinen sanitaatio ja hygienia kaikille ja lopettaa avokäymälät kiinnittäen erityistä huomiota naisten ja tyttöjen sekä huono-osaisten tarpeisiin.

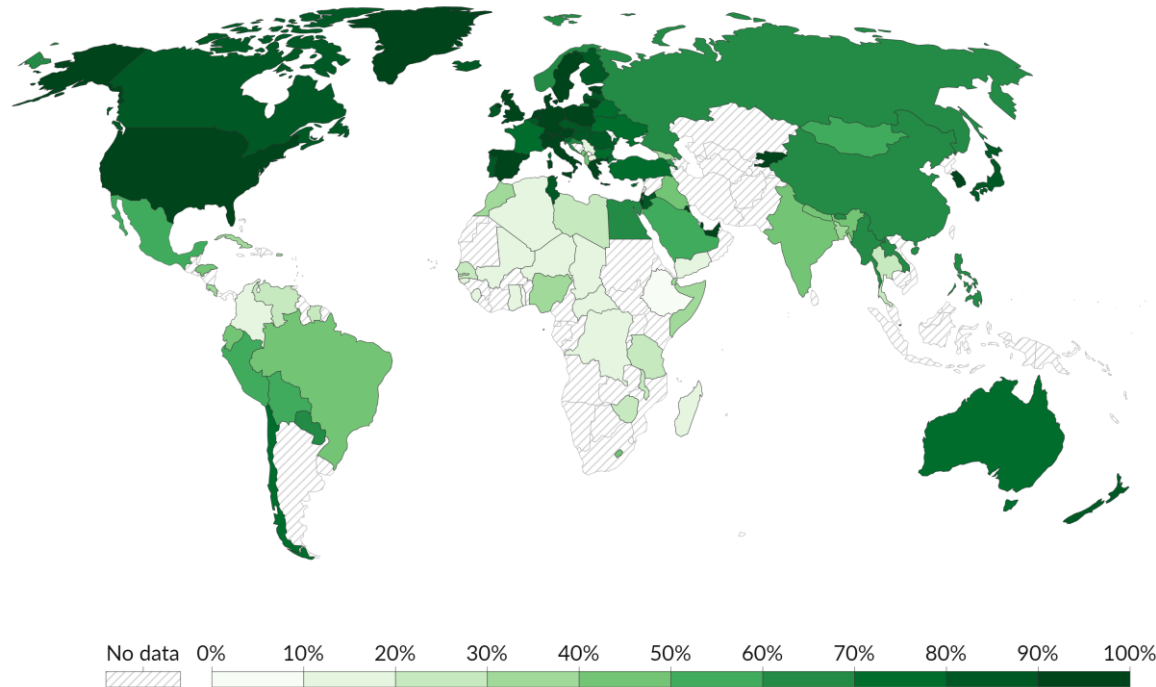
- Turvallisessa saniteettitilassa ulosteet hävitetään turvallisesti paikan päällä tai käsitellään muualla
- Käsienpesupaikassa tulee olla juoksevaa vettä ja saippuaa

Osuus väestöstä, jolla on käytettävissä turvalliset saniteettitilat, 2020

Share of population using safely managed sanitation facilities, 2020

Safely managed sanitation is improved facilities which are not shared with other households and where excreta are safely disposed in situ or transported and treated off-site.

Our World
in Data

Source: WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply, Sanitation and Hygiene (JMP)

OurWorldInData.org/sanitation • CC BY

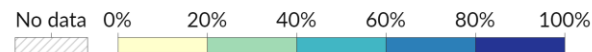
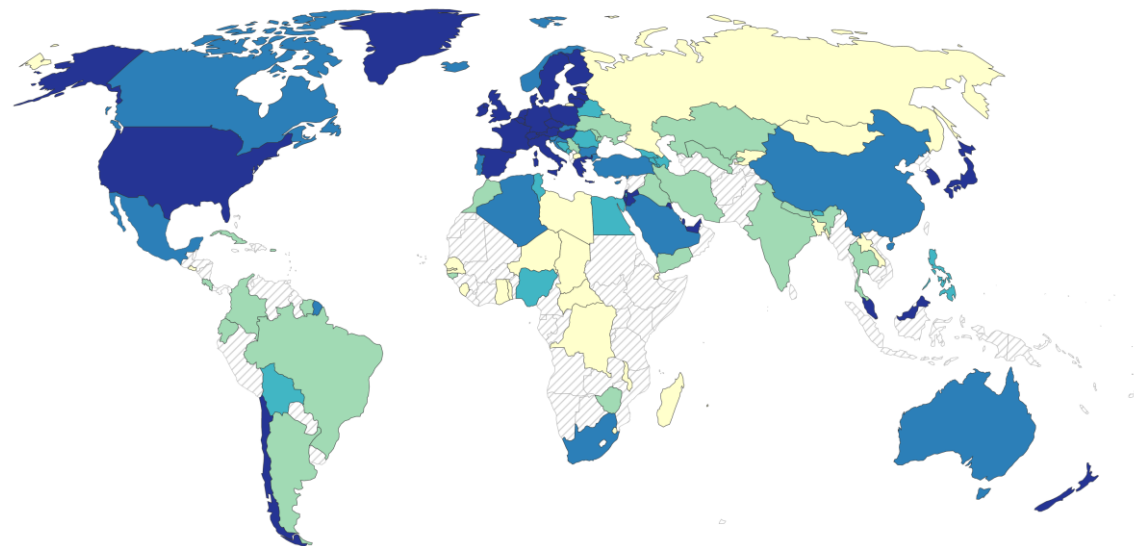
Alatavoite 6.3

Parantaa vuoteen 2030 mennessä veden laatua vähentämällä saastumista, lopettamalla kaatopaikat ja minimoimalla vaarallisten kemikaalien ja materiaalien päästöt, puolittamalla käsittelemättömän jäteveden määrä ja lisäämällä merkittävästi maailmanlaajuisia kierrätystä ja turvallista uudelleenkäyttöä.

Kotitalouksien turvallisesti käsitellyn jäteveden osuus vuonna 2020

Share of domestic wastewater that is safely treated, 2020

Our World
in Data

Source: World Health Organization

OurWorldInData.org/water-use-stress • CC BY

Alatavoite 6.4

Lisätä vuoteen 2030 mennessä merkittävästi vedenkäytön tehokkuutta kaikilla sektoreilla, varmistaa kestävä vedenotto ja makean veden riittävyys vesipulan ehkäisemiseksi sekä vähentää merkittävästi vesipulasta kärsivien määrää.

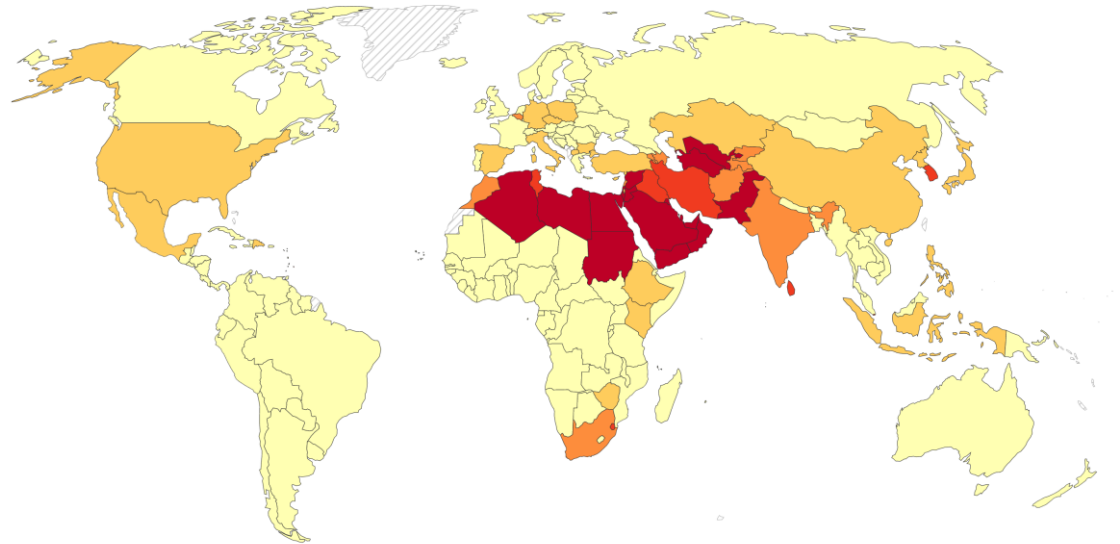
- Vesistressi tarkoittaa veden kysynnän suhdetta tarjontaan, eli vedenottoastetta suhteessa käytettävissä oleviin vesivaroihin

Vesistressi vuonna 2019

Freshwater withdrawals as a share of internal resources, 2019

Annual freshwater withdrawals refer to total water withdrawals from agriculture, industry and municipal/domestic uses. Withdrawals can exceed 100% of total renewable resources where extraction from nonrenewable aquifers or desalination plants is considerable.

Our World
in Data

No data   No stress   Low stress   Medium stress   High stress   Critical stress

Source: Food and Agriculture Organization of the United Nations

OurWorldInData.org/water-use-stress • CC BY

Alatavoite 6.5

Toteuttaa vuoteen 2030 mennessä integroitu vesivarojen hallinta kaikilla tasoilla esimerkiksi valtioiden välisellä yhteistyöllä tarpeen mukaan.

- Koordinaation puute uhkaa myös muita kestävän kehityksen tavoitteita

Alatavoite 6.6

Suojella ja ennallistaa vuoteen 2020 mennessä vesistöihin liittyviä ekosysteemejä, kuten vuoria, metsiä, kosteikkoja, jokia, pohjavesiä ja järviä.

- Vesiin liittyvien ekosysteemien tila heikkenee edelleen hälyttävää vauhtia
- Verrattuna esiteolliseen aikaan 85 % kosteikoista menetetty

Alatavoite 6.a

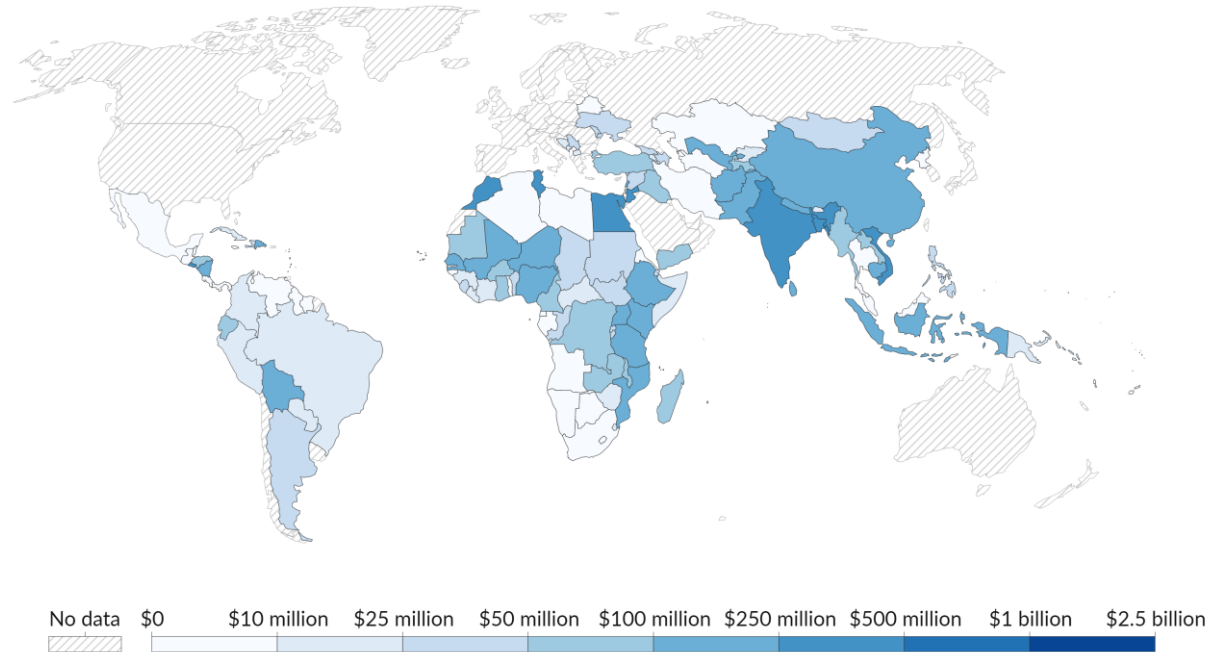
Laajentaa vuoteen 2030 mennessä kansainvälistä yhteistyötä ja valmiuksien kehittämiseen liittyvää tukea kehitysmaille veteen ja sanitaatioon liittyvissä toimenpiteissä ja ohjelmissa, jotka koskevat esimerkiksi veden talteenottoa, suolanpoistoa, vedenkulutuksen tehostamista, jätevesien käsittelyä sekä kierrätys- ja uudelleenkäyttöteknologioita.

Veteen ja sanitaatioon kytkeytyvän kehitysavun määrä maittain, 2020

Total official financial flows for water supply and sanitation, by recipient, 2020

Our World
in Data

Total water and sanitation-related Official Development Assistance (ODA) disbursements that are included in the government budget. This data is adjusted for inflation (constant 2020 US\$).

Source: Organisation for Economic Co-operation and Development

OurWorldInData.org/water-use-stress • CC BY

Alatavoite 6.b

Tukea ja vahvistaa paikallisyhteisöjen osallistumista vesistöjen ja sanitaation hallinnan kehittämiseen.

- Useimmissa maissa lakisääteisiä menettelyjä paikallisten osallistumiselle
- Mutta käytännössä paikallisten aktiivinen osallistuminen on suhteellisen vähäistä